

De arte medicamentaria homoeopathica.

Hahnemann una cum ratione medendi etiam peculiarem modum medicamenta parandi constituit eique maximae gloriae dandum est, quod nos recentibus plantis partibusque plantarum ad medicamenta paranda uti docuit. Itaque propriam homoeopathicam artem medicamentariam condidit. Nostrum autem est semper et Hahnemannum eiusque successores secutos laborare et progressus in arte medicamenta parandi factos minime negligere, sed omnia respicere, quae ad praecepta accurate utiliterque exercenda usui esse videantur. Qua de causa etiam in arte medicamentaria homoeopathica multa et magna emendata sunt nec non in hac editione pharmacopoea res magni momenti mutata est, nam accurate exploravimus, quantum suci plantis recentibus contineatur.

Medici homoeopathici materiam medicaminum ex plantis arboribusque, ex animalibus, mineralibus eisque rebus sumunt, quae arte chemica parantur. Aliter atque allopathici primum ex singulis substantiis medicamentorum essentias, tincturas, solutiones vel triturationes parant, quae certam quantitatem medicinae continent; eae certis legibus amplius diluuntur. Ad eas res omnes perficiendas complura praecepta data sunt; omnibus autem legibus, quae ad medicamenta homoeopathica paranda pertinent, ne vires medicaminum subtilissime dispertitorum imminuantur, diligentissime uti praecipue medicamentariorum est.

Ad praeparata pharmaceutica et chemica, quae solius homoeopathiae sunt, in hoc libro praeceptum eius additur, qui examinavit. Nihil adhibendum est nisi id, quod paratum est ad illud praeceptum.

Ad ea praeparata chemica efficienda, quae etiam ab aliis adhibentur, plerumque praecepta data non sunt. Nam officinatores chemici, qui progredi non desinant, tanta diligentia utuntur, ut medicamentariis praeparata ab eis repetere liceat. Quod si quadam de causa expedire non videbitur, ex quolibet maiore enchiridio chemico satis cognoscere possunt, quo modo illa parentur. Praeparata, de quibus etiam in Pharmacopoea Germanica agitur, eis, quae ibi postulantur, respondeant.

Paratio essentiarum in hoc libro magnopere ea re emendata est, quod in eis parandis *quantitas suci* quam planta recens continet, respicitur et pro *unitate medicamenti* ponitur, id quod etiam in Pharmacopoea homoeopathica Batavorum factum est. Nunc essentiae parantur, quae certam quantitatem suci continent. Ante hoc tempus cum in essentiis parandis copia suci aliaeque insignes virtutes plantarum plerumque non satis respiciebantur tum remedium, quae Pharmacopoea homoeopathica non continentur, essentiae ad arbitrium parari solebant; quae mala omnia nova essentiarum parandarum ratione sublata sunt.

In omnibus Hahnemanni libris, si de essentiis ex recentibus plantis partibusve plantarum parandis agitur, semper *sucus recens vis medicamenti* vocatur et pro *unitate* ponitur.

Quamobrem cum *quantitas suci*, qui planta continetur, in essentiis parandis summi momenti sit, imprimis artis medicamentariae homoeopathicae est *sucum plantae recentis* quam uberrime comparare, ut essentiae certam quantitatem suci continentes parentur.

Fieri non potest, quin si essentiae secundum §§ 2 et 3 parandae erunt, quantitas suci semper de integro exploretur; nam ad quantitatem suci augendam et locum, quo planta est, et tempus anni et imbres singulorum temporum alaisque res multum valere inter omnes constat; unde fit, ut in plantis ex diversis regionibus apportatis aut singulis annis raro eandem quantitatem suci invenias.

Hahnemann, si per copiam et crassitudinem quantitatis suci fieri poterat, semper sucum expressum pro unitate medicamenti posuit. Quod praeceptum si servare volemus, respicientibus nobis eventus aliquot experimentorum et virtutes chemicas physicasque substantiarum validarum, quae in plantis recentibus insunt, hac ratione utendum est:

1. Ex eis plantis, quae neque resinam neque oleum aethereum neque camphorae genera continent, quarum massae diminutae, cum exprimuntur, 60% suci vel plus reddunt, essentia secundum § 1 paretur.

2. Si plantae resinam aut oleum aethereum aut camphorae genera continent, aut si, quamquam copia suci magna est, tamen propter mucosam eius naturam minus 60% suci exprimitur, quantitas suci exploranda est et pro quantitate explorata essentiae secundum § 2 aut § 3 parentur.

a) Si quantitas suci plantae maior est quam 70% neque planta aut resinam aut oleum aethereum aut camphorae genera continet, essentia secundum § 2 paretur.

b) Si quantitas suci plantae minor est quam 70% aut si planta resinam aut oleum aethereum aut camphorae genera continet, essentia secundum § 3 paretur.

Si paratio secundum §§ 2 et 3 fiet, quantitas Spiritus vini adhibenda ad quantitatem suci, quae reperta erit, accomodanda est.

Massa diminuta, ne damno afficiatur, dum quantitas suci exploratur, statim perfundenda et subigenda est pondere Spiritus vini, quod aequat dimidium pondus massae; copiae Spiritus postea ratio habenda est.

In hoc libro ad ipsas plantas ascriptum est, secundum quam paragraphum essentiae parentur. Essentiarum parationem sequitur paratio tincturarum ex vegetabilibus siccis et recentibus animalibus. Ad eas parandas **paragrapho 4** praecepta data sunt.

Vegetabilia sicca in pulverem crassum redigenda sunt; ad pulverem parandum, ut tinctura fiat, cribro quarto vel quinto Pharmacopoeae Germanicae utendum est. Animalia sicca in mortario porcellanico bene contundantur.

Essentiarum et tincturarum molecule ad maiorem subtilitatem rediguntur diluendo, quam rationem Germani ‚Potenzieren‘ vocant; id accurate ex praeceptis Hahnemanni peragatur. Molecule medicamentorum diluendo in materia indifferenti, ut Spiritu vini, solvuntur vel dividuntur, qua re ipsa fit, ut a corpore plane resorberi possint.

Sucum plantae expressum sive quantitatem suci, materiam rudem, praeparatum chemicum vel pharmaceuticum Hahnemann pro principio, pro unitate quantitatis medicamenti meri ponit, quae medicamine continetur. Prima dilutione centesimali semper centesima pars illius unitatis contineatur, prima dilutione decimali decima pars. Hoc praeceptum non solum ab Hahnemann, sed etiam ab eis, qui scalam decimalem constituerunt, datum multi, qui arti medicamentariae homoeopathicae operam dabant, paulatim obliti sunt; nam primam dilutionem centesimalem ita effecerunt, ut singulas partes ponderatas essentiae vel tincturae 99 partibus ponderatis Spiritus vini adfunderent, primam autem dilutionem decimalem ita, ut 10 partes ponderatas 90 partibus ponderatis Spiritus vini admiscerent; id est: essentias et tincturas pro unitate ponentes omnino neglexerunt has medicamenti formas diversis legibus paratas esse. Sed Hahnemannum id comprobaturum non fuisse apparet. Immo essentiarum et tincturarum secundum §§ 1 et 2 paratarum, ut prima dilutio centesimalis efficiatur, 2 partes ponderatae cum 98 partibus

ponderatis Spiritus vini commiscendae sunt. 3 partes ponderatae ad 97 partes ponderatas Spiritus vini addendae sunt, si essentia ex planta recenti secundum legem, quam in huius libri § 3 attulimus, parata erit, cum quantitas virtutis medicamenti tertia pars sit. Tincturae secundum § 4 ex substantiis siccis et recentibus animalibus effectae, cum ratione 1 : 10 paratae sint, ut quantitas medicamenti meri decima pars sit, primae dilutioni decimali respondent. Itaque si respexerimus, quanta vis medicamenti sit, certum fundamentum adipiscemur, quo nitentes dilutiones parare possumus, neque iam incertis quantitatibus utemur.

Ad ea medicamina diluenda, quae Spiritu vini non facile solvuntur aut mutantur, in dilutionibus minoribus Aqua destillata sive Spiritus vini magnopore dilutus adhibeatur, in ceteris dilutionibus Spiritus vini 45%, atque ex ea materia, quae 9 partibus ponderatis Aquae plane solvuntur, $\frac{1}{10}$ solutiones parentur, in quibus quantitas medicamenti meri secundum § 5a decima pars est, ex ceteris $\frac{1}{100}$ solutiones, in quibus quantitas medicamenti meri secundum § 5b centesima pars est. Quod attinet ad acida (Acidum muriaticum, Acidum nitricum, cetera) lege, quam Hahnemann de quantitate medicamenti meri constituit, respecta acidum merum pro unitate positum est, cui copia Aquae necessaria addatur, ut prima dilutio decimalis efficiatur. Si exiguam copiam Spiritus vini iam primae solutioni adfundere licebit, ea semper secundum praeceptum suo loco adscriptum paretur, ut solutio effecta quam diutissime conservari possit.

§ 6 agitur de substantiis, quae imprimis Spiritu vini solvuntur, parandis et diluendis, sub a de medicamentis, quorum 1 pars ponderata 9 partibus ponderatis Spiritus vini solvitur (quantitas medicamenti meri $\frac{1}{10}$), cum secundum § 6b 1 pars ponderata 99 partibus solvatur (quantitas medicamenti meri $\frac{1}{100}$).

Prout substantiae principales solvi possunt, Spiritus vini 90% aut 60% aut 45% ad parandum adhibeatur.

Adhuc praescriptum erat, ut Spiritus vini 90% in multis minoribus dilutionibus omnibusque maioribus inde a quarta dilutione decimali adhiberetur. Sed cum id supervacaneum et aegrotis saepe molestum esse apparuerit, ab omni parte probatum iri speramus, quod pro illo Spiritus vini 45% adhibendus est, ubicunque per qualitates chemicas et physicas medicaminum licebit.

Ad dilutiones globulorum efficiendas aptissime liquidae dilutiones Spiritu vini 70% paratae adhibentur; itaque dilutiones ad id ipsum adhibendae semper recentes hoc spiritu parandae sunt.

Ad usum externum tincturae medicaminum, de quibus in ea parte, quae est de medicaminibus, proprium praeceptum non est, secundum generale praeceptum parentur in ea paragrapho datum, secundum quod tinctura principalis parata est.

§ 7 expositum est, quomodo substantiae siccae cum Saccharo lactis conterantur.

In eiusmodi triturationibus parandis diligenter respiciendum est non solum id agi, ut materia medicamenti leviter cum Saccharo lactis commisceatur, sed ut intime cum eo conteratur et ad maiorem subtilitatem molecularum redigatur, id est ut materiae principali superficies quam maxima detur, qua re efficacia eius tamquam aperitur et augetur. Iterum ac saepius dicendum est praeparata semper aequalia nisi praecepto Hahnemann diligentissime observato effici non posse.

In conterendo non minus quam horam consumendum esse, ut Hahnemann praecepit, facile tibi persuadeas, si in paranda prima trituratione decimali Cupri metallici senis partibus horae peractis aliquantulum desumas, tum magnitudinem singularum particularum microscopio suppositarum contempleris et metiaris. Quamquam iam brevi tempore massa oculis nulla ope adiutis aequalis videbitur, tamen microscopio pro tempore con-

terendi particulae Cupri variae magnitudinis conspici poterunt nec nisi hora vel longiore tempore peracto microscopio contemplanti aspectus aequalis erit, cum singulae particulae Cupri magnitudine 0,001—0,002 mm sint.

Si quid tamen aliter parandum est, medicamentis ipsis ascripsimus. In triturationibus conterendis, refricandis, eruendis magna diligentia ponenda est, ne materia principalis indivisa in subtiliores triturationes transferatur.

Substantiae hygroscopicae conterendae non sunt nisi in patinis calefactis. Paratio triturationum ex vegetabilibus et animalibus recentibus omissa est, cum eis praeparata efficiantur aliam vim exercentia atque tincturae principales ex vegetabilibus et animalibus recentibus paratae earumque dilutiones. Itaque dilutiones substantiarum vegetabilium et animalium triturationibus ex tincturis principalibus parentur, qua in re Saccharum lactis pro Spiritu vini adhibeatur. Si nihilo minus triturationes ex vegetabilibus et animalibus siccatis desiderabuntur, id diserte dicendum est, ut Folia Digitalis pulv. trit. D 1 vel: Rad. Ipecac. pulv. trit. D 2.

Ratio ab Hahnemanno constituta¹⁾, qua tertia dilutio centesimalis, postquam Spiritu vini aqua diluto soluta est, forti Spiritu vini amplius diluitur, a nonnullis medicis homoeopathicis huius temporis acriter repudiata est, si agitur de eis medicamentis, quae Spiritu vini solvi non posse experimenta chemicorum docent. Illi medici in eis dilutionibus, quae tertiam dilutionem centesimalem aut sextam dilutionem decimalem excedunt, triturationibus utuntur, quae sexta trituratione decimali amplius conterenda efficiuntur. Sed cum subtiliores dilutiones spirituosae earum substantiarum in homoeopathia adhiberi soleant et multi medici rem sibi prospere cessisse gloriantur, Hahnemanni praecepto diligenter observando parandae sunt.

In omnibus medicamentis, quorum dilutiones liquidae inde a sexta trituratione decimali parantur, decima dilutio decimalis vel quinta dilutio centesimalis usitatissima liquidarum dilutionum est. Ex dilutionibus globulorum, quae ex his medicamentis parantur, duodecima dilutio decimalis aut sexta dilutio centesimalis et minima et usitatissima est. Simul commemoramus dilutionum globulorum ex medicamentis vegetabilibus factarum tertiam dilutionem decimalem saepissime adhiberi, substantiarum facile solubiliū sextam dilutionem decimalem.

Praeterea mentione dignum est dilutiones decimales littera D, dilutiones centesimales littera C significari; ut errores evitentur, semper his litteris uti expedit.

Cum Hahnemanni temporibus tantum dilutiones centesimales notae essent, qua de causa plerumque numerus dilutionum nullo signo addito affertur, semper dilutio centesimalis dispensetur, si signum adscriptum non erit.

Medicamentis, quae tabulis B et C continentur, ascripsimus, quomodo signanda et asservanda sint. Venena binis crucibus, remedia minus venenosa, sed ipsa quoque a ceteris seponenda singulis crucibus notata sunt. Tabulae B et C in Pharmacopoea renovata absunt.) Substantiae ipsoe, triturationes, solutiones, dilutiones D 1—D 3 † caute, †† cautissime servantur.

In nonnullis substantiis propter peculiares earum qualitates chemicas et physicas semper forma medicamenti apposita est, quam solam dispensare licet, ut Ammon. caust., Brom. cetera non nisi liquidum, non contritum aut globulis inditum.

¹⁾ Org., sexta ed., p. 245 § 270.